

Sgiliau Academaidd – Sylfeini ar gyfer Astudiaethau AU

Emma Stedman, Rheolwr Llyfrgell a Sgiliau Academaidd, Coleg Cambria

Rhagarweiniad a chyd-destun

Mae Gwella Mynediad a Chyfranogiad yn rhan annatod o Gynllun Strategol Sgiliau Technegol Uwch Coleg Cambria 2024 - 2027. Mae'r Cynllun yn nodi "trwy raglenni allgymorth, llwybrau hygyrch a chymorth i fyfyrwyr, byddwn yn cydweithio ag ysgolion a chymunedau lleol i gynyddu ymwybyddiaeth o gyfleoedd ar gyfer sgiliau uwch yng Ngholeg Cambria, gan dargedu grwpiau sy'n cael eu tangynrychioli'n benodol."

Elfen allweddol o'n strategaeth Sgiliau Technegol Uwch yw cyflwyno Diplomâu Mynediad i Addysg Uwch (MAU). Mae'r Diploma MAU yn gymhwyster 60 credyd Lefel 3 sydd wedi'i gynllunio ar gyfer oedolion sy'n dymuno mynd ymlaen i addysg uwch (AU). Mae Coleg Cambria yn darparu Diplomâu MAU ar gyfer Gofal Iechyd ac ar gyfer y Dyniaethau a'r Gwyddorau Cymdeithasol, yr olaf o'r rhain ar gyfer symud ymlaen i Waith Cymdeithasol, Addysg, Cwnsela, y Dyniaethau a'r Gwyddorau Cymdeithasol; dyfernir y cymwysterau hyn gan Agored-Cymru.

Er mwyn cefnogi'r maes datblygu strategol hwn ymhellach, mae'r Coleg wedi sefydlu cysylltiadau ag [Ymestyn yn Ehangach](#) sydd, mewn partneriaeth â cholegau a phrifysgolion ledled Cymru, yn cyflwyno amrywiaeth o brosiectau a mentrau a gynlluniwyd i gefnogi uchelgeisiau a dyheadau ymhlith demograffeg sydd heb gynrychiolaeth ddigonol i symud ymlaen trwy addysg a chymryd rhan mewn astudiaeth lefel uwch.

Sgiliau Academaidd – Sylfeini ar gyfer Astudiaethau AU

Mae'r astudiaeth achos hon yn canolbwyntio ar fenter Coleg Cambria: 'Sgiliau Academaidd – Sylfeini ar gyfer Astudiaethau AU' Mewn cydweithrediad ag Ymestyn yn Ehangach, mae'r rhaglen hon yn cael ei datblygu a'i chyflwyno gan wasanaeth Llyfrgell a Sgiliau Academaidd y Coleg gan ddarparu rhaglen wedi'i theilwra o weithgareddau ar gyfer ein holl ddysgwyr MAU. Y gofyniad ffurfiol lleiaf ar gyfer mynediad i'n cyrsiau MAU yw cymhwyster Lefel 2 mewn mathemateg neu Saesneg. Gan fod y rhan fwyaf o'r ymgeiswyr yn 19 oed a throsodd, caiff ymgeiswyr eu hasesu ar sail teilyngdod unigol, gyda llawer yn cynnig ystod o brofiad yn hytrach na chymwysterau ffurfiol. Mae ymgeiswyr hefyd yn tueddu i fod yn dychwelyd i addysg ar ôl seibiant, ac yn aml yn cydbwyso bywydau prysur gartref a theuluoedd wrth iddynt astudio.

Mae dysgwyr MAU yn amrywio o ran oedran a chefnidir yn ogystal â nodweddion eraill fel rhywedd, ethnigrwydd, anabledd, a.y.b. Gan gydnabod anghenion amrywiol y cyfranogwyr, mae'r rhaglen gynhwysfawr Sgiliau Academaidd – Sylfeini ar gyfer Astudiaethau AU (y Rhaglen) yn meithrin hyder a chymhwysedd dysgwyr yn eu sgiliau academaidd. Mae hyn yn darparu sylfaen ar gyfer cynorthwyo â'u hastudiaethau tra byddant yn y Coleg ac, yn bwysig iawn, eu paratoi ar gyfer pontio o addysg bellach (AB) i AU. Cyflwynir y Rhaglen gan Gydlynwyr a Hwyluswyr Sgiliau Academaidd profiadol a chymwys sy'n meithrin perthynas â'r dysgwyr ac yn

aml yn mynd ymlaen i gefnogi unigolion trwy gydol eu holl daith trwy'r coleg ar ôl i'r rhaglen MAU ddod i ben.

Mae'r Rhaglen yn cychwyn yn gynnar yn ystod cyfnod sefydlu'r cwrs MAU. Mae sesiynau rheolaidd gyda Hyfforddwyr Cynnydd y Coleg wedi'u hamserlennu trwy gydol y cwrs, ond maent yn ychwanegol at y brif ddarpariaeth MAU. Darperir cinio am ddim ar gyfer sesiwn gyntaf y dysgwyr, sy'n gweithredu fel cyfle i dorri'r iâ a 'dod i'ch adnabod'. Cyflwynir dysgwyr i sgiliau digidol sy'n hanfodol ar gyfer eu cwrs coleg, gan gynnwys defnydd effeithiol o dechnoleg ddigidol a throsolwg o ganllawiau deallusrwydd artiffisial y Coleg. Cyflwynir y dysgwyr hefyd i'r ystod eang o adnoddau a ddarperir gan y tîm Llyfrgell a Sgiliau Academaidd, gan gynnwys y rhai sydd ar gael yn electronig. Mae'r sesiynau cynnar hyn yn helpu i feithrin ymdeimlad dysgwyr o berthyn i'r Coleg a'u cyfoedion. Yn ddiweddarach yn y Rhaglen, ymdrinnir â sgiliau academaidd craidd manylach, gan gynnwys elfennau cynnil ysgrifennu academaidd, risgiau llên-ladrad a sut i'w hosgoi trwy uniondeb academaidd a chyfeirnod priodol. Mae'r dysgwyr yn cael cymorth i ddeall pwysigrwydd ymchwil effeithiol a'r angen i fod yn feddylwyr beirniadol.

Trwy gydol y sesiynau hyn gyda Hyfforddwyr Cynnydd, caiff dysgwyr eu cyfeirio at system atgyfeirio'r Coleg, sy'n rhoi mynediad iddynt at gwmpas llawn y gwasanaethau cymorth 1:1 y mae'r Coleg yn eu cynnig. Mae hyn yn cynnwys cefnogaeth academaidd barhaus gan y tîm Llyfrgell a Sgiliau Academaidd, ond hefyd rhwydweithiau cymorth ehangach eraill a ddarperir gan yr adran Gynhwysiant a Gwasanaethau Dysgwyr. Mae'r gefnogaeth gynhwysfawr hon yn rhoi mynediad at dimau llesiant a gwydnwch, cefnogaeth gan diwtoriaid arbenigol ar gyfer unrhyw anghenion ychwanegol, yn ogystal â gwasanaethau gwybodaeth pellach gan y Gwasanaethau i Ddysgwyr, fel cyllid a chanllawiau gyrfaedd.

Mae amrywiaeth o lwyfannau hygyrch yn darparu offer ac adnoddau diagnostig sy'n eu cynorthwyo i ddod yn annibynnol. Darperir yr holl adnoddau dysgwyr ar gyfer y Rhaglen yn electronig ac yn ddwyieithog.

Effaith

Mae tua 150 o ddysgwyr MAU yn elwa o'r rhaglen yn flynyddol ac mae'r flwyddyn academaidd 2024-25 yn nodi pedwaredd flwyddyn y Rhaglen. Nodir nifer y dysgwyr MAU a elwodd o'r Rhaglen am y tair blynedd diwethaf yn Nhabl 1, gan gynnwys cyfran pob carfan sy'n dod o fewn y grwpiau blaenoriaeth a nodwyd gan Ymestyn yn Ehangach (YyE),¹ gofalmwr a dysgwyr sydd â phrofiad o'r system ofal.

¹ Mae Reaching Wider yn rhoi blaenoriaeth i bobl ifanc ac oedolion sy'n byw yn y ddau gwintel isaf o'r Ffwrdd Cymreig o Amrywiaethau Difreintiau (MALIC)

Tabl 1: Dysgwyr sydd wedi elwa o'r Rhaglen 2022-23 i 2024-25

	Cyfanswm y dysgwyr MAU	Dysgwyr blaenoriaeth YyE	Gofalwyr	Dysgwyr sydd â phrofiad o ofal
2022 -23	171	42%	22%	5%
2023 -24	184	37%	17%	5%
2024 -25	115	45%	19%	4%

Mae adolygiadau o effaith y Rhaglen wedi dangos, allan o garfan o 184 o gyfranogwyr, bod 107 (58%) wedi derbyn cynnig o le mewn prifysgol ac wedi mynd ymlaen i dderbyn y cynnig hwnnw.

Proffiliau cyfranogwyr enghreifftiol (dienw)	
Mae Caleb yn 24 oed, yn astudio Mynediad i AU - Gofal Iechyd ar gampws Glannau Dyfrdwy. Cyn dechrau yn y coleg, cafodd ei addysg mewn ysgol uwchradd breifat i'r rhai â diagnosis o Anhwylder Sbectrwm Awtistiaeth (ASD). Gadawodd Caleb yr ysgol pan oedd yn 15 oed oherwydd pryderon iechyd meddwl, ar ôl cael ar ddeall na fyddai'n gallu cyflawni unrhyw gymwysterau oherwydd ei ASD. Pan oedd yn 21 oed, mynychodd ddosbarthiadau cymunedol a gynhaliwyd gan Goleg Cambria, a llwyddodd i ennill cymwysterau mewn Saesneg Lefel 2 a Mathemateg (Lefel 1) a'i galluogodd i symud ymlaen i'r MAU. Dywedodd Caleb wrth dîm y Llyfrgell yr oedd yn gweithio gyda nhw, oherwydd ei ASD, ei fod wedi canfod bod y sesiynau Sylfeini ar gyfer Astudio AU wedi ei helpu i ychwanegu mwy o ddyfnder at ei waith cwrs a bod yr amgylchedd 1:1 hyd yn oed yn fwy buddiol, gan fod hyn yn cynorthwyo ei ddysgu trwy ddadansoddi'r wybodaeth. Hyd yn hyn, mae Caleb wedi bod yn derbyn marciau Rhagoriaeth ar y cwrs MAU ac mae'n bwriadu astudio bio-wyddoniaeth ym Mhrifysgol Aberystwyth.	Mae Carlie yn 35 oed, yn astudio Mynediad i AU - Gofal Iechyd ar gampws Iâl. Dychwelodd i addysg ar ôl blynyddoedd o fod mewn gwaith. Yn y sesiwn gyntaf Sylfeini ar gyfer Astudiaeth AU, dywedodd ei bod yn nerfus ac yn ddihyder yn ei galluoedd i gwblhau'r cymhwyster MAU. Fodd bynnag, trwy gydol y sesiynau, mae ei hyder wedi tyfu. Rhoddwyd sylw i sgiliau academiaidd cyffredinol yn y sesiynau cyntaf, ac mae sesiynau diweddarach wedi canolbwyntio'n fanwl ar feysydd penodol, wedi'u targedu i helpu â gwella allbwn aseiniadau Carlie. Y tu allan i sesiynau grŵp, mae hi wedi cael sawl sesiwn 1:1 gyda'r Hwylusydd Sgiliau Academiaidd. Roedd y sesiynau unigol hyn yn ymdrin â phynciau fel sgiliau digidol i greu poster, adolygu, strwythur aseiniadau a chyfeirnod. Derbyniodd Carlie farc Rhagoriaeth am un o'i haseiniadau, ond nododd ei hadborth y gallai ei hysgrifennu academiaidd elwa o ryw faint o gefnogaeth ar gyfer astudiaeth ar lefel prifysgol, felly daeth hwn yn bwnc ar gyfer adolygiad mwy manwl. Ers hynny, mae Carlie wedi cael ei derbyn i Brifysgol Wrecsam, a bydd yn dechrau yno ym mis Medi.

Mae'r Rhaglen yn parhau i fynd o nerth i nerth, ac mae ei llwyddiant i raddau helaeth yn sgil ymroddiad ac ymrwymiad y tîm Llyfrgell a Sgiliau Academaidd sy'n dyfeisio gweithgareddau ac adnoddau deniadol, yn cyflwyno'r sesiynau, yn dod o hyd i ddeunydd ymchwil priodol ac yn cefnogi'r dysgwyr yn uniongyrchol mewn lleoliad 1:1. Mae cynlluniau ar gyfer y flwyddyn academaidd newydd eisoes yn cael eu trafod ac mae'r timau'n awyddus i groesawu'r dysgwyr newydd.

Mae Coleg Cambria yn ddiolchgar i Ymestyn yn Ehangach sy'n ariannu'r Rhaglen, gan sicrhau bod gan bob cyfranogwr fynediad cyfartal at yr adnoddau priodol i gefnogi eu cynnydd.

Mae'r astudiaeth achos hon wedi'i chynhyrchu a'i rhannu fel rhan o brosiect QAA Cymru a ariennir gan Medr: Galluogi dysgwyr i symud ymlaen i addysg uwch a gwneud cynnydd.

Gallwch ganfod mwy am y prosiect ar [wefan QAA Cymru](#).

